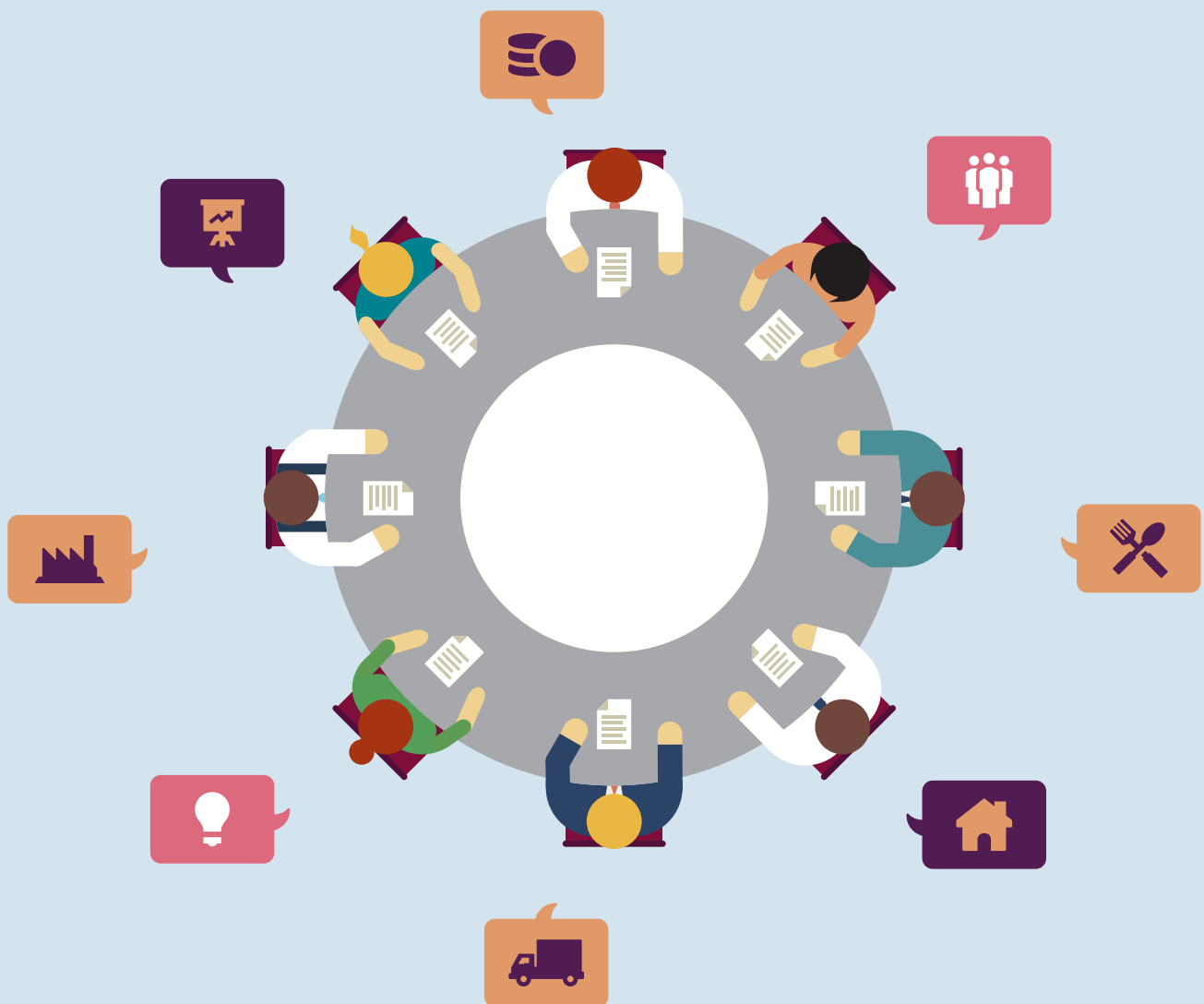

Ευρωπαϊκή
Επιτροπή

Μια νέα αρχή για τον ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΔΙΑΛΟΓΟ

Κοινωνική Ευρώπη

Μια νέα αρχή για τον ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΔΙΑΛΟΓΟ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης

Μονάδα Α2

Το χειρόγραφο ολοκληρώθηκε τον Αύγουστο του 2016

Δεν είναι υπεύθυνη ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε κάποιο άτομο που ενεργεί εκ μέρους της Επιτροπής για την ενδεχόμενη χρήση των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στην έκδοση αυτή.

Οι σύνδεσμοι που περιέχονται στην παρούσα δημοσίευση ήταν ορθοί κατά τον χρόνο ολοκλήρωσης του χειρογράφου.

© Φωτογραφία εξωφύλλου: Ευρωπαϊκή Ένωση

Για τυχόν χρήση ή αναπαραγωγή φωτογραφιών που δεν καλύπτονται από το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να χορηγηθεί άδεια απευθείας από τον/τους κάτοχο/-ους του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας.

***Η είναι μια υπηρεσία που σας βοηθά να βρείτε
απαντήσεις στα ερωτήματά σας για την Ευρωπαϊκή Ένωση.***

Αριθμός δωρεάν τηλεφωνικής κλήσης (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν, και οι κλήσεις είναι γενικώς δωρεάν (ενδέχεται όμως κάποιες κλήσεις που πραγματοποιούνται μέσω ορισμένων τηλεπικοινωνιακών φορέων ή από τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία να χρεώνονται).

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το διαδίκτυο (<http://europa.eu>).

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2016

ISBN 978-92-79-60870-4 - doi:10.2767/050 (print)

ISBN 978-92-79-60836-0 - doi:10.2767/810722 (PDF)

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2016

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

Printed in Belgium

ΤΥΠΩΜΕΝΟ ΣΕ ΧΑΡΤΙ ΛΕΥΚΑΣΜΕΝΟ ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑΚΟ ΧΛΩΡΙΟ (ECF)

Κατανόηση του ευρωπαϊκού κοινωνικού διαλόγου

Ο κοινωνικός διάλογος αναφέρεται στις συζητήσεις, στις διαβουλεύσεις, στις διαπραγματεύσεις και στις κοινές δράσεις που διεξάγονται τακτικά μεταξύ κοινωνικών εταίρων όπως οι εργαζόμενοι και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις. Ο κοινωνικός διάλογος καλύπτει ένα ευρύ φάσμα κοινωνικών και επαγγελματικών ζητημάτων, και μερικές φορές εμπλέκει τις δημόσιες αρχές. Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) ξεκίνησε το 1985 από τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής J. Delors στο Val Duchesse.

Η ανάπτυξη και η προαγωγή του κοινωνικού διαλόγου είναι αναπόσπαστο κομμάτι του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου, καθώς παίζει σημαντικό ρόλο στην προώθηση της ανταγωνιστικότητας και της δικαιοσύνης και ενισχύει την οικονομική και κοινωνική ευημερία. Ο ευρωπαϊκός κοινωνικός διάλογος συμπληρώνει τον κοινωνικό διάλογο που διεξάγεται σε εθνικό επίπεδο.

ΕΠΙΠΕΔΑ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

ΔΙΑΚΛΑΔΙΚΟΣ

Καλύπτει ολόκληρη την οικονομία

ΚΛΑΔΙΚΟΣ

Καλύπτει τους εργαζομένους και τους εργοδότες σε πάνω από 40 κλάδους της οικονομίας

ΕΙΔΗ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

ΔΙΜΕΡΗΣ

Διάλογος μεταξύ ευρωπαϊκών οργανώσεων εργοδοτών και ευρωπαϊκών οργανώσεων εργαζομένων

ΤΡΙΜΕΡΗΣ

Αλληλεπίδραση μεταξύ των οργανώσεων των εργαζομένων, των συνδικαλιστικών οργανώσεων και των θεσμικών οργάνων της ΕΕ (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

ΟΔΗΓΟΙ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

ΑΥΤΟΝΟΜΟΙ

Όλα τα είδη των κοινών δράσεων στο πλαίσιο των προγραμμάτων εργασίας των κοινωνικών εταίρων

ΒΑΣΕΙ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

Διαβούλευση και πιθανή διαπραγμάτευση συμφωνιών σε τομείς κοινωνικής πολιτικής [άρθρα 153 – 155 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ)]

Ποιοι είναι οι ευρωπαϊοί κοινωνικοί εταίροι;

ΔΙΑΚΛΑΔΙΚΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ

Ο διακλαδικός κοινωνικός διάλογος εμπλέκει τις οργανώσεις που εκπροσωπούν εργαζομένους και εργοδότες από τον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα, τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), καθώς και επαγγελματικό και διοικητικό προσωπικό.

Γενικές διακλαδικές οργανώσεις

- BUSINESSEUROPE
- Ευρωπαϊκό Κέντρο Εργοδοτών και Επιχειρήσεων που παρέχουν δημόσιες υπηρεσίες (CEEP)
- Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Συνδικαλιστικών Οργανώσεων (ETUC)

Διακλαδικές οργανώσεις που εκπροσωπούν ορισμένες κατηγορίες εργαζομένων ή επιχειρήσεων

- Ευρωπαϊκή Ένωση Βιοτεχνικών και Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (UEAPME)
- Eurocadres
- Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Διευθυντικών Στελεχών και Διοικητικού Προσωπικού (CEC)

Εξειδικευμένες οργανώσεις

- Eurochambres (Ένωση Ευρωπαϊκών Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων)

ΚΛΑΔΙΚΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ

Περίπου 80 ευρωπαϊκές οργανώσεις από συγκεκριμένους οικονομικούς κλάδους συμμετέχουν στον κοινωνικό διάλογο που αφορά τους αντίστοιχους κλάδους.

Αντιπροσωπευτικότητα

Για να αναγνωριστεί μια οργάνωση ως εταίρος στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού κοινωνικού διαλόγου, πρέπει να είναι οργανωμένη σε επίπεδο ΕΕ και να είναι σε θέση να συμμετέχει σε διαβουλεύσεις και να διαπραγματεύεται συμφωνίες. Οι οργανώσεις θα πρέπει να **αντιπροσωπεύουν** αρκετά κράτη μέλη της ΕΕ, ενώ τα εθνικά τους μέλη πρέπει να είναι αναγνωρισμένα ως κοινωνικοί εταίροι στις αντίστοιχες χώρες.

Οι αντιπροσωπευτικές οργανώσεις συμφερόντων υπό την έννοια των άρθρων 154–155 ΣΛΕΕ πρέπει να:

- είναι διακλαδικές ή να σχετίζονται με ορισμένους κλάδους ή κατηγορίες και να είναι οργανωμένες σε ευρωπαϊκό επίπεδο·
- απαρτίζονται από οργανώσεις που είναι αναπόσπαστο και αναγνωρισμένο τμήμα των δομών κοινωνικών εταίρων ενός κράτους μέλους, να έχουν την ικανότητα να διαπραγματεύονται συμφωνίες, και να αντιπροσωπεύουν αρκετά κράτη μέλη· καθώς και να
- έχουν επαρκείς δομές ώστε να διασφαλίζουν την αποτελεσματική συμμετοχή τους στη διαδικασία διαβούλευσης⁽¹⁾.

Από το 2006, ο Eurofound, ο οργανισμός της ΕΕ που είναι υπεύθυνος για τη διεξαγωγή ερευνών σχετικά με τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας, έχει διεξαγάγει πάνω από 40 μελέτες σχετικά με την αντιπροσωπευτικότητα. Ο Eurofound παρέχει στην Επιτροπή τα απαραίτητα στοιχεία για την αξιολόγηση της αντιπροσωπευτικότητας των ευρωπαϊκών κοινωνικών εταίρων.

(1) Απόφαση 98/500/ΕΚ της Επιτροπής, της 20ής Μαΐου 1998.

Είδη διαλόγου

Η Ευρωπαϊκή Ένωση προάγει τον κοινωνικό διάλογο. Από τη στιγμή που ευρωπαϊκές οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων αποφασίζουν να ξεκινήσουν επίσημη διαδικασία διαλόγου, η Επιτροπή θα παράσχει το πλαίσιο για να την καταστήσει δυνατή. Το εν λόγω πλαίσιο περιλαμβάνει τη διακλαδική επιτροπή κοινωνικού διαλόγου, καθώς και 43 κλαδικές επιτροπές κοινωνικού διαλόγου που καλύπτουν διάφορους οικονομικούς τομείς, όπως τη γεωργία, το τραπεζικό σύστημα, το εμπόριο, την πολιτική αεροπορία, τις κατασκευές, τη χημική βιομηχανία, την παιδεία, τα νοσοκομεία και την υγειονομική περίθαλψη, τα ξενοδοχεία και τα εστιατόρια, τις μεταφορές και πολλούς άλλους (ανατρέξτε στη σελ. 11 για τον πλήρη κατάλογο των κλάδων που καλύπτονται).

Ο διμερής κοινωνικός διάλογος σε ευρωπαϊκό επίπεδο διεξάγεται μεταξύ οργανώσεων των εργοδοτών και συνδικαλιστικών οργανώσεων. Τα ζητήματα που συζητούνται μπορούν να επηρεάσουν είτε ολόκληρη τη βιομηχανία είτε ορισμένους κλάδους της οικονομίας. Ο διμερής διάλογος διεξάγεται στις επιτροπές που αναφέρθηκαν παραπάνω, με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λειτουργεί ως διαμεσολαβητής και συντονιστής.

Στο πλαίσιο του **τριμερούς κοινωνικού διαλόγου**, εκπρόσωποι των οργανώσεων εργοδοτών και εργαζομένων συναντιούνται με εκπροσώπους των θεσμικών οργάνων της ΕΕ (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Συμβούλιο της ΕΕ), στην Τριμερή Κοινωνική Σύνοδο Κορυφής για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση που διεξάγεται δύο φορές τον χρόνο. Διοργανώνουν επίσης τακτικές συνομιλίες σε τεχνικό και πολιτικό επίπεδο σχετικά με τη μακροοικονομία, την απασχόληση, την κοινωνική προστασία, καθώς και την εκπαίδευση και την κατάρτιση.

ΤΟ ΓΝΩΡΙΖΑΤΕ;

Ο κλαδικός κοινωνικός διάλογος έχει αναπτυχθεί σε σημαντικό βαθμό, από μόλις 19 οικονομικούς κλάδους το 1999 σε 43 επιτροπές το 2016. Έχει επίσης παραγάγει έξι συμφωνίες πλαίσιο που τέθηκαν σε εφαρμογή από οδηγίες (π.χ. όσον αφορά τις θαλάσσιες μεταφορές, τους σιδηροδρόμους, την πολιτική αεροπορία, τα νοσοκομεία και την υγειονομική περίθαλψη, καθώς και την εσωτερική ναυσιπλοΐα). Το έργο των επιτροπών καθορίζεται από προγράμματα εργασίας που συμφωνούνται από τους κοινωνικούς εταίρους.

Φόρουμ για τον ευρωπαϊκό κοινωνικό διάλογο

- **Τριμερής Κοινωνική Σύνοδος Κορυφής (TSS):** Δεδομένης της σύνθεσής της από υψηλά ιστάμενα στελέχη (προεδρικό επίπεδο) και της στενής σχέσης της με τη διαδικασία λήψης αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η TSS λειτουργεί ως το κύριο πολιτικό φόρουμ για τη διαβούλευση των κοινωνικών εταίρων. Καθώς η TSS διεξάγεται πριν από τις συνεδριάσεις του Μαρτίου και του Οκτωβρίου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, αποτελεί μεγάλη ευκαιρία για τη διεξαγωγή διαλόγου σχετικά με τις οικονομικές και κοινωνικές πολιτικές που θα συζητηθούν αργότερα από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων.
- **Μακροοικονομικός διάλογος (MED):** Ο MED είναι ένα φόρουμ υψηλού επιπέδου (υπουργικό επίπεδο) για ανταλλαγή απόψεων μεταξύ του Συμβουλίου, της Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και των κοινωνικών εταίρων. Συστάθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κολωνίας τον Ιούνιο του 1999 και σκοπός του είναι να συμβάλει στην ανάπτυξη και τη σταθερότητα του μακροοικονομικού πλαισίου της ΕΕ.
- **Επιτροπή κοινωνικού διαλόγου (διακλαδικό επίπεδο) (SDC):** Η SDC είναι το κύριο φόρουμ για τον διμερή κοινωνικό διάλογο της ΕΕ σε διακλαδικό επίπεδο.
- **Κλαδικές επιτροπές κοινωνικού διαλόγου (SSDCs):** Οι SSDCs παρέχουν ένα φόρουμ για συζήτηση και διαβούλευση των προτάσεων όσον αφορά την πολιτική απασχόλησης και την κοινωνική πολιτική.
- Το **Φόρουμ Διασύνδεσης** διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ όλων των οργανώσεων των ενωσιακών κοινωνικών εταίρων και της Επιτροπής.
- Συμβουλευτικές επιτροπές
- Σεμινάρια και κοινά έργα από τους κοινωνικούς εταίρους

ΤΟ ΓΝΩΡΙΖΑΤΕ;

Σύμφωνα με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι κοινωνικοί εταίροι μπορούν να αναπτύξουν άμεσα εργασιακές σχέσεις στην Ευρώπη συνάπτοντας συμφωνίες σε επίπεδο ΕΕ.

Πώς λειτουργεί ο κοινωνικός διάλογος;

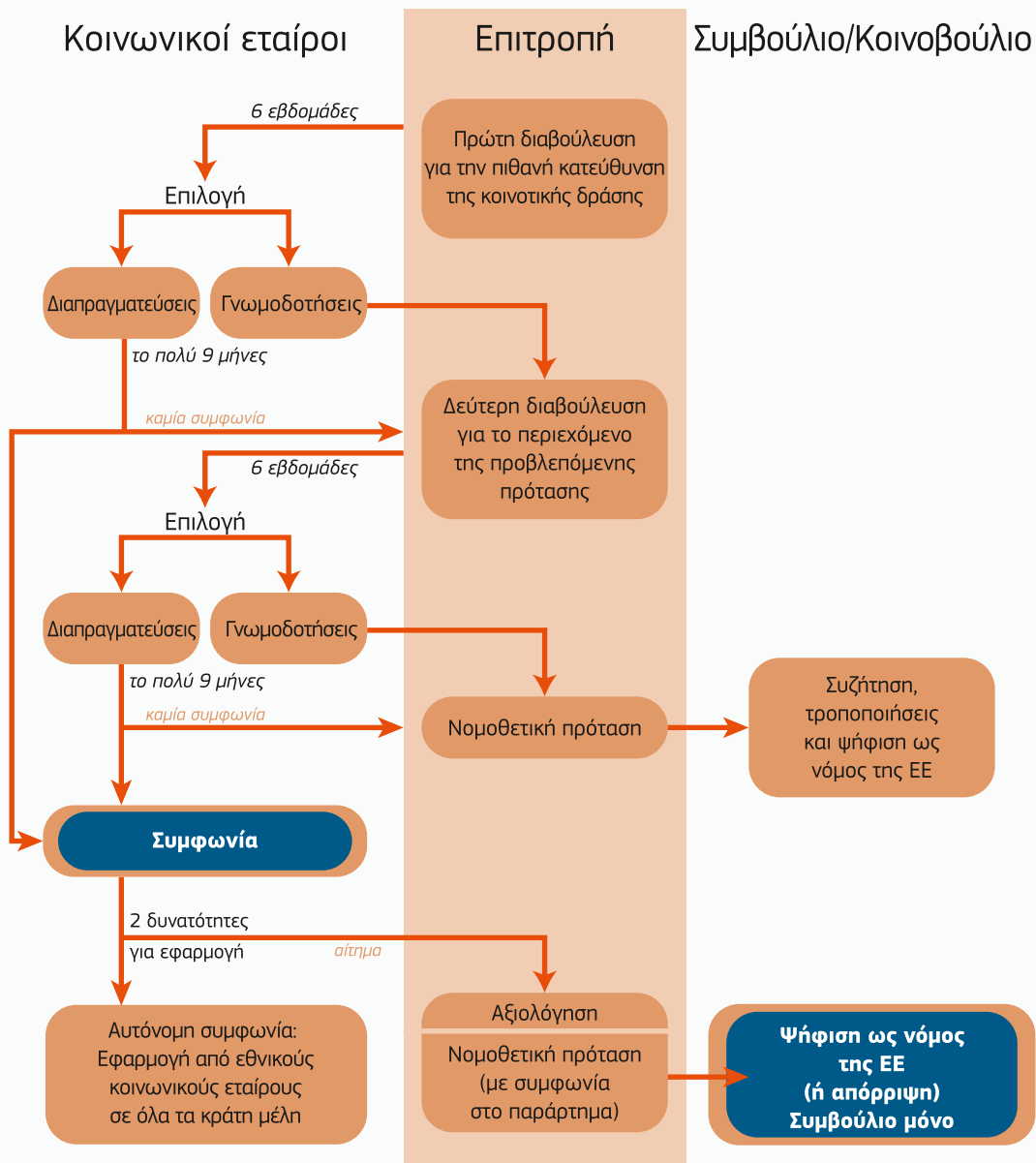
Οι κοινωνικοί εταίροι γνωρίζουν τις συνθήκες που επικρατούν στους χώρους εργασίας στην Ευρώπη. Κατανοούν τις ανάγκες των εργαζομένων και των επιχειρήσεων και υπερασπίζονται τα συμφέροντά τους. Η συμμετοχή τους σε επίπεδο ΕΕ διασφαλίζει ότι οι πρωτοβουλίες σε ευρωπαϊκό επίπεδο λαμβάνουν υπόψη τις ανησυχίες τους. Ως αποτέλεσμα, παίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της κοινωνικής πολιτικής και στον ορισμό των ευρωπαϊκών κοινωνικών προτύπων. Ο διάλογος μεταξύ των κοινωνικών εταίρων όχι μόνο επηρεάζει τον τρόπο που οργανώνονται οι αγορές εργασίας και η εργασία, αλλά βοηθά και στην αύξηση της οικονομικής ανάπτυξης, στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στη διασφάλιση της δίκαιης μεταχείρισης στον χώρο εργασίας. Ως εκ τούτου, ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι η υποστήριξη και η προαγωγή του κοινωνικού διαλόγου.

Ο βασικός ρόλος των κοινωνικών εταίρων στη διαμόρφωση της νομοθεσίας όσον αφορά την κοινωνική πολιτική ορίζεται στα άρθρα 152, 154 και 155 ΣΛΕΕ.

Όπως φαίνεται στο παρακάτω γράφημα, η Επιτροπή, πριν υποβάλει πρόταση σχετικά με μια κοινωνική πολιτική, προχωρά καταρχάς σε διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους, πρώτον όσον αφορά τις ενδεχόμενες κατευθύνσεις της δράσης της ΕΕ και, εφόσον η Επιτροπή κρίνει ότι η δράση σε επίπεδο ΕΕ πρέπει να αναληφθεί, όσον αφορά το περιεχόμενο της πρότασης που μελετάται. Οι κοινωνικοί εταίροι μπορούν να περιοριστούν στη διατύπωση γνώμης ή σύστασης στην Επιτροπή για το σχετικό ζήτημα ή, σύμφωνα με το άρθρο 155 ΣΛΕΕ, μπορούν να ξεκινήσουν οι ίδιοι διαπραγματεύσεις σχετικά με το ζήτημα.

Το άρθρο 155 δίνει επίσης το δικαίωμα στους κοινωνικούς εταίρους να ξεκινήσουν διαπραγματεύσεις με δική τους πρωτοβουλία. Έπειτα, αυτές οι συμφωνίες μπορούν να εφαρμοστούν στις χώρες της ΕΕ είτε από τους ίδιους τους κοινωνικούς εταίρους είτε μέσω της νομοθεσίας της ΕΕ.

Διαδικασία διαβούλευσης και διαπραγμάτευσης σύμφωνα με τα άρθρα 154 και 155

Παραγωγή αποτελεσμάτων

Μέχρι σήμερα, η διαδικασία διαπραγμάτευσης στο πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου (άρθρα 154–155 ΣΛΕΕ) έχει οδηγήσει σε τέσσερις συμφωνίες σε διακλαδικό επίπεδο που έχουν τεθεί σε εφαρμογή μέσω οδηγιών:

- η συμφωνία πλαίσιο του Δεκεμβρίου του 1995 για τη **γονική άδεια** δίνει σε όλους τους εργαζομένους ατομικό, μη μεταβιβάσιμο δικαίωμα σε γονική άδεια για τουλάχιστον τρεις μήνες μέχρι το παιδί τους να φτάσει σε μια συγκεκριμένη ηλικία (η οποία ορίζεται σε εθνικό επίπεδο) μέχρι και τα οκτώ έτη. Η συμφωνία δίνει επίσης το δικαίωμα στους εργαζομένους να παίρνουν άδεια όταν προκύπτουν έκτακτα οικογενειακά ζητήματα. (οδηγία 96/34/ΕΚ)
- οι κοινωνικοί εταίροι **αναθεώρησαν τη συμφωνία για τη γονική άδεια** τον Ιούνιο του 2009. Οι αλλαγές περιλαμβάνουν αύξηση της ελάχιστης επιτρεπόμενης γονικής άδειας από τρεις σε τέσσερις μήνες ανά εργαζόμενο, με τουλάχιστον έναν μήνα που να είναι μη μεταβιβάσιμος μεταξύ των γονέων. (οδηγία 2010/18/ΕΕ)
- η συμφωνία πλαίσιο του Ιουνίου του 1997 για **την εργασία μερικής απασχόλησης** θέσπισε την αρχή ότι οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης δεν μπορούν να έχουν λιγότερο ευνοϊκή μεταχείριση από αντίστοιχους εργαζομένους πλήρους απασχόλησης μόνο επειδή εργάζονται με μειωμένο ωράριο. (οδηγία 97/81/ΕΚ)
- η συμφωνία πλαίσιο του Μαρτίου του 1999 για την **εργασία ορισμένου χρόνου** θέσπισε την αρχή ότι οι εργαζόμενοι ορισμένου χρόνου δεν μπορούν να έχουν λιγότερο ευνοϊκή μεταχείριση από αντίστοιχους εργαζομένους με συμβάσεις αορίστου χρόνου μόνο επειδή έχουν σύμβαση ορισμένου χρόνου. (οδηγία 1999/70/ΕΚ)

Πολλές **κλαδικές συμφωνίες** έχουν επίσης τεθεί σε εφαρμογή από οδηγίες. Αυτές περιλαμβάνουν συμφωνίες για τη θέσπιση ορίων στο ωράριο εργασίας σε διάφορους τομείς μεταφορών (ναυτιλία, πολιτική αεροπορία, σιδηρόδρομοι, εσωτερική ναυσιπλοΐα), για την εφαρμογή της σύμβασης ναυτικής εργασίας και για την πρόληψη σοβαρών τραυματισμών στον κλάδο των νοσοκομείων και της υγειονομικής περίθαλψης.

Ο κοινωνικός διάλογος της ΕΕ μπορεί επίσης να οδηγήσει σε **αυτόνομες συμφωνίες**. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι κοινωνικοί εταίροι θεσπίζουν ένα γενικό πλαίσιο σε επίπεδο ΕΕ, το οποίο υποχρεώνει τις εθνικές οργανώσεις που συνδέονται με αυτούς να θέτουν σε εφαρμογή τη συμφωνία σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες και πρακτικές που αφορούν τη διοίκηση, την εργασία και τα κράτη μέλη. Επί του παρόντος, έχουν συναφθεί τέσσερις αυτόνομες συμφωνίες σε διακλαδικό επίπεδο:

- **ηλεκτρονική εργασία** (2002)
- **στρες στον χώρο εργασίας** (2004)
- **παρενόχληση και βία στον χώρο εργασίας** (2007)
- **αγορά εργασίας χωρίς αποκλεισμούς** (2010)

Αγορά εργασίας χωρίς αποκλεισμούς: Το 2010 οι διακλαδικοί κοινωνικοί εταίροι σε επίπεδο ΕΕ υιοθέτησαν μια κοινή αυτόνομη συμφωνία πλαίσιο, η οποία περιγράφει τι μπορεί να γίνει για τη βελτίωση της ένταξης στην αγορά εργασίας. Η συμφωνία παρουσιάζει τις βασικές προκλήσεις και αναπτύσσει μια σειρά από δράσεις τις οποίες οι κοινωνικοί εταίροι μπορούν να πραγματοποιούν προκειμένου να βοηθούν τα άτομα που βρίσκονται σε μειονεκτική κατάσταση να εισέρχονται, να παραμένουν και να προοδεύουν στην αγορά εργασίας. Στόχο έχει επίσης την ενημέρωση των εργοδοτών και των εργαζομένων σχετικά με τα οφέλη των αγορών εργασίας χωρίς αποκλεισμούς.

Η πρόληψη της βίας και της παρενόχλησης στον χώρο εργασίας: Έρευνες έχουν δείξει ότι κάθε χρόνο ένας στους 20 εργαζομένους πέφτει θύμα εκφοβισμού ή/και παρενόχλησης. Για την αντιμετώπιση του εν λόγω ζητήματος, το 2007 εργαζόμενοι και συνδικαλιστικές οργανώσεις σύναψαν συμφωνία για πολιτική μηδενικής ανοχής σε περιπτώσεις ηθικής και σεξουαλικής παρενόχλησης και σωματικής βίας στον χώρο εργασίας. Η συμφωνία θέσπισε διαδικασίες για τις ευρωπαϊκές εταιρείες ώστε να διαχειρίζονται κατάλληλα τυχόν περιστατικά.

Αυτόνομες συμφωνίες έχουν επίσης συναφθεί σε κλαδικό επίπεδο (όπως η **συμφωνία** του 2004 για την ευρωπαϊκή άδεια μηχανοδηγών που εκτελούν διασυννοριακές υπηρεσίες διαλειτουργικότητας) και σε διακλαδικό επίπεδο (όπως η **σύμβαση** του 2006 σχετικά με την προστασία της υγείας των εργαζομένων μέσω της ορθής διαχείρισης και χρήσης του κρυσταλλικού διοξειδίου του πυριτίου και των προϊόντων που το περιέχουν).

Ωστόσο, τα αποτελέσματα του κοινωνικού διαλόγου εκτείνονται πέρα από τη νομοθεσία και τις αυτόνομες συμφωνίες. Σημαντικό μέρος του έργου των ευρωπαϊκών κοινωνικών εταίρων αποτελεί η παρακολούθηση των εξελίξεων στην πολιτική της ΕΕ και η διασφάλιση ότι η κοινή τους φωνή ακούγεται προς το συμφέρον των εταιρειών και των εργαζομένων που εκπροσωπούν. Ο ευρωπαϊκός κοινωνικός διάλογος οδηγεί επίσης στη δημοσίευση διαφόρων κοινών κειμένων και εργαλείων που παρέχουν πολιτικές κατευθυντήριες γραμμές και πρακτικές συμβουλές για την υποστήριξη των δραστηριοτήτων των μελών τους.

Πλαίσιο δράσης για την απασχόληση των νέων: Τον Ιούνιο του 2013 οι διακλαδικοί κοινωνικοί εταίροι της ΕΕ υπέγραψαν ένα πλαίσιο δράσης για την απασχόληση των νέων. Στο εν λόγω πλαίσιο δεσμεύτηκαν να προωθούν λύσεις για τη μείωση της ανεργίας των νέων και κάλεσαν εθνικούς εταίρους, δημόσιες αρχές και άλλους παράγοντες να εργαστούν εντατικά για αυτόν τον σκοπό.

Μια νέα αρχή για τον κοινωνικό διάλογο

Ο κοινωνικός διάλογος παίζει σημαντικό ρόλο στην προώθηση της ανταγωνιστικότητας αλλά και της δικαιοσύνης στην Ευρώπη. Χώρες με μακρά παράδοση στον κοινωνικό διάλογο τείνουν να έχουν ισχυρότερες και σταθερότερες οικονομίες και συχνά συγκαταλέγονται ανάμεσα στις πιο ανταγωνιστικές οικονομίες της Ευρώπης.

Γνωρίζοντας τον σημαντικό ρόλο που παίζει ο κοινωνικός διάλογος και τα οφέλη που προσφέρει στην οικονομία μιας χώρας, η πρόκληση σήμερα είναι η ενίσχυση του ρόλου του στα κράτη μέλη της ΕΕ.

Για να ανταποκριθεί σε αυτήν την πρόκληση, ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Jean-Claude Juncker ανακοίνωσε μια «νέα αρχή για τον κοινωνικό διάλογο». Η πρωτοβουλία ξεκίνησε σε διάσκεψη υψηλού επιπέδου τον Μάρτιο του 2015, όπου κοινωνικοί εταίροι και η Επιτροπή συμφώνησαν ότι υπάρχει ανάγκη για:

- μεγαλύτερη εμπλοκή των κοινωνικών εταίρων στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο,
- μεγαλύτερη έμφαση στην ανάπτυξη ικανοτήτων των εθνικών κοινωνικών εταίρων,
- αύξηση της συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων στη χάραξη πολιτικής και στο νομοθετικό έργο,
- πιο σαφή σχέση μεταξύ των συμφωνιών των κοινωνικών εταίρων και του θεματολογίου για τη βελτίωση της νομοθεσίας.

Έγιναν βήματα με σκοπό την εφαρμογή αυτών των προτεραιοτήτων αμέσως μετά τη διάσκεψη και περαιτέρω ειδικές δράσεις διατυπώθηκαν σε κοινή δήλωση που υπογράφηκε στις 27 Ιουνίου 2016 από τον αρμόδιο αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Ευρώ και τον Κοινωνικό Διάλογο, Valdis Dombrovskis, την αρμόδια Επίτροπο για την Απασχόληση, τις Κοινωνικές Υποθέσεις, τις Δεξιότητες και την Εργασιακή Κινητικότητα, Marianne Thyssen, τους ευρωπαίους διακλαδικούς κοινωνικούς εταίρους (ETUC, BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP) και την ολλανδική προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η κοινή δήλωση υπογραμμίζει τον βασικό ρόλο του ευρωπαϊκού κοινωνικού διαλόγου ως σημαντικής συνιστώσας για τη χάραξη της πολιτικής της απασχόλησης και της κοινωνικής πολιτικής της ΕΕ. Αναφέρει επίσης τις δράσεις που πρόκειται να ληφθούν από τους υπογράφοντες, με στόχο την περαιτέρω προαγωγή του κοινωνικού διαλόγου σε επίπεδο ΕΕ, αλλά και σε εθνικό επίπεδο. Επιπλέον, η δήλωση αναφέρεται στα συμπεράσματα σχετικά με «μια νέα αρχή για ισχυρό κοινωνικό διάλογο», που ψηφίστηκε από τους υπουργούς Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων της ΕΕ τον Ιούνιο του 2016.

Κοινωνικοί εταίροι στον διακλαδικό κοινωνικό διάλογο

Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Συνδικαλιστικών Οργανώσεων (ΕΣΣΟ)	http://www.etuc.org
Συνομοσπονδία Ευρωπαϊκών Επιχειρήσεων (BUSINESSEUROPE)	http://www.businessseurope.eu
Ευρωπαϊκό Κέντρο Εργοδοτών και Επιχειρήσεων που παρέχουν δημόσιες υπηρεσίες (CEEP)	http://www.ceep.eu
Ευρωπαϊκή Ένωση Βιοτεχνικών και Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (UEAPME)	http://www.ueapme.com
Eurocadres (Συμβούλιο Ευρωπαϊκού Επαγγελματικού και Διοικητικού Προσωπικού) — ως μέρος της αντιπροσωπείας της ETUC	http://www.eurocadres.org
Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Διευθυντικών Στελεχών και Διοικητικού Προσωπικού (CEC) — ως μέρος της αντιπροσωπείας της ΕΣΣΟ	http://www.cec-managers.org

Κλαδικές επιτροπές κοινωνικού διαλόγου

Κλάδοι φυσικών πόρων	Γεωργία	Εξορυκτική βιομηχανία	Αλιεία
Κατασκευαστική βιομηχανία	Χημική βιομηχανία	Κατασκευές	Ηλεκτρισμός
	Βιομηχανία τροφίμων και ποτών	Υποδήματα	Έπιπλα
	Αέριο	Βιομηχανία μετάλλων	Βιομηχανία χαρτιού
	Ναυπηγική βιομηχανία	Χάλυβας	Ζάχαρη
	Βυρσοδεψία	Κλωστοϋφαντουργία	Κατεργασία ξύλου
Κλάδοι παροχής υπηρεσιών	Οπτικοακουστικά μέσα	Τραπεζικό σύστημα	Υπηρεσίες τροφοδοσίας
	Κεντρικές κυβερνητικές υπηρεσίες	Πολιτική αεροπορία	Εμπόριο
	Παιδεία	Γραφιστική	Ξενοδοχεία, εστιατόρια και υπηρεσίες τροφοδοσίας
	Νοσοκομεία	Βιομηχανικός καθαρισμός	Εσωτερική ναυσιπλοΐα
	Ασφάλιση	Θέαμα	Τοπική και περιφερειακή διοίκηση
	Θαλάσσιες μεταφορές	Προσωπικές υπηρεσίες	Λιμάνια
	Ταχυδρομικές υπηρεσίες	Ιδιωτικές υπηρεσίες ασφάλισης	Επαγγελματικό ποδόσφαιρο
	Σιδηρόδρομοι	Οδικές μεταφορές	Τηλεπικοινωνίες
	Εταιρείες προσωρινής απασχόλησης		

ΠΩΣ ΘΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΙΤΕ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ

Δωρεάν εκδόσεις:

- ένα αντίτυπο:
από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
- περισσότερα από ένα αντίτυπα ή αφίσες/χάρτες:
από τις αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης(http://ec.europa.eu/represent_el.htm),
από τα γραφεία εκπροσώπησης στις εκτός ΕΕ χώρες (http://eeas.europa.eu/delegations/index_el.htm),
επικοινωνώντας με την υπηρεσία Άμεση Ευρώπη (http://europa.eu/eurodirect/index_el.htm) ή
καλώντας τον αριθμό 0080067891011 (δωρεάν τηλεφωνικός αριθμός από όλη την Ένωση) (*).
(*). Οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν, και οι κλήσεις είναι γενικώς δωρεάν (ενδέχεται όμως κάποιες κλήσεις που πραγματοποιούνται μέσω ορισμένων τηλεπικοινωνιακών φορέων ή από τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία να χρεώνονται).

Εκδόσεις επί πληρωμή:

- από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία του κοινωνικού διαλόγου για το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο, καθώς προωθεί την ανταγωνιστικότητα, τη δικαιοσύνη, αλλά και την οικονομική και κοινωνική ευημερία, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προσπαθεί να προωθήσει τον κοινωνικό διάλογο σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βασικό κομμάτι αυτών των προσπαθειών αποτελεί η πρωτοβουλία για μια «νέα αρχή για τον κοινωνικό διάλογο», που είναι κοινός στόχος των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των κοινωνικών εταίρων με σκοπό την περαιτέρω προαγωγή του κοινωνικού διαλόγου σε επίπεδο ΕΕ αλλά και σε εθνικό επίπεδο.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον κοινωνικό διάλογο
<http://ec.europa.eu/social/socialdialogue>

#EUsocdia

Μπορείτε να πραγματοποιήσετε λήψη των δημοσιεύσεών μας ή να εγγραφείτε δωρεάν στη διεύθυνση
<http://ec.europa.eu/social/publications>

Αν θέλετε να λαμβάνετε ενημερώσεις ανά τακτά χρονικά διαστήματα σχετικά με τη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης, εγγραφείτε στο δωρεάν ηλεκτρονικό ενημερωτικό δελτίο «Κοινωνική Ευρώπη» στη διεύθυνση
<http://ec.europa.eu/social/e-newsletter>

<https://www.facebook.com/socialeurope>

https://twitter.com/EU_Social

